

Vergaderjaar 1993–1994

23 048

Voorzieningen ter bevordering van de totstandkoming van regionaal bestuur in daartoe aangewezen gebieden (Kaderwet bestuur in verandering)

Nr. 19

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 8 december 1993

Op 1 mei 1993 werd door de Tweede Kamer een motie aangenomen van het lid van de Tweede Kamer, de heer J. T. van den Berg (TK 1992/93, 21 062, nr. 22). In deze motie werd de regering uitgenodigd overleg te voeren met het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) over de eventuele gevolgen van de vernieuwing van de bestuurlijke organisatie voor de waterstaats- en waterschapszorg, mede gelet op de invloed op de schaal en taken van de huidige provincies. In de motie werd voorts uitgesproken dat het functioneel gedecentraliseerde karakter van de waterschapszorg leidend beginsel moet blijven. Op 2 december 1993 heeft dit overleg met de UvW en het IPO plaatsgevonden.

Mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat bericht ik u thans het volgende.

Allereerst wil ik benadrukken dat de huidige taak- en verantwoordelijkheidstoedeling tussen provincies en waterschappen onveranderd blijft en dat de regionale en lokale waterstaatszorg, conform artikel 2, tweede lid van de Waterschapswet, blijft opgedragen aan het functioneel gedecentraliseerde waterschapsbestuur.

Met het wetsvoorstel Kaderwet bestuur in verandering wordt in een zevental stedelijke gebieden een proces van bestuurlijke vernieuwing in gang gezet dat kan leiden tot de vorming van provincies-nieuwe-stijl. Het blijft echter een proces waarin de ontwikkeling van de inhoudelijke en bestuurlijke problemen en mogelijkheden bepalend is voor de uiteindelijke bestuurlijke vormgeving. Daarom is een evaluatie aan het einde van de ROL-fase voorzien, waarbij de situatie op dat moment bepalend is voor het verdere traject. Voor het BoN-gebied Rotterdam is een voorontwerp (lex specialis) gereed om te komen tot een provincie-nieuwe-stijl.

Bovengenoemd proces kan leiden tot een toename van het aantal provincies.

Dit betekent niet dat met dit beleid een versnippering van de bestuurlijke middenlaag wordt voorgestaan. Het beleid is er juist op gericht om

op dat middenniveau het integraal bestuur te versterken en het aantal functionele bestuursvormen te laten afnemen.

De vorming van een provincie-nieuwe-stijl, die na het doorlopen van de Kaderwet bestuur in verandering, tot stand kan komen, betekent schaalverkleining van die huidige provincie. Vanuit de waterschapszorg bezien zal het gevolg zijn dat er, meer dan nu het geval is, meervoudige toezichtsrelaties zullen ontstaan en dat de bevoegdheid tot reglementering van waterschappen door meer provincies zal worden uitgeoefend. Ook wat betreft de beleidsmatige afstemming (waterhuishoudings- en milieubeleidsplannen) krijgen de waterschappen met meer provincies te maken. Het proces van schaalvergroting van de waterschappen moet daarbij in ogenschouw genomen worden.

In de huidige situatie kennen wij echter ook interprovinciale waterschappen. Derhalve is ook thans sprake van meervoudige toezichtsrelaties en interprovinciale reglementering van waterschappen. In artikel 164 van de Waterschapswet is daarvoor een voorziening getroffen. In het overleg met de UvW en het IPO is ons gebleken dat die situatie niet in alle opzichten ideaal is aangezien naarmate provincies kleiner worden er meer interprovinciaal toezicht nodig zal zijn. Desalniettemin wordt daaraan in de praktijk op een voor alle partijen bevredigende wijze vorm en inhoud gegeven. Indien één of meer provincies-nieuwe-stijl tot stand komen zal op dezelfde wijze naar bevredigende oplossingen gezocht moeten worden.

In bovenvermeld overleg is door de UvW en het IPO gewezen op het mogelijk meer operationele karakter van een provincie-nieuwe-stijl (met name op het terrein van de ruimtelijke ordening en milieu). Voorkomen moet worden dat er een vermenging kan ontstaan van de operationele taken en de toezichtrelatie tussen provincie en waterschappen. Ik deel deze visie.

Met betrekking tot de nieuw te vormen provincie Rotterdam is thans overleg gaande. Ik ga er van uit dat dit overleg uitmondt in voor alle betrokkenen aanvaardbare afspraken. Mochten zich desalniettemin toch problemen voordoen, dan zal ik in goed overleg met alle betrokkenen, in aanvulling op de mogelijkheden die de Waterschapswet biedt, een goede voorziening treffen.

Concluderend kom ik tot het oordeel dat uit het overleg met de UvW en het IPO het volgende is gebleken. De huidige taak- en verantwoordelijkheidstoedeling tussen provincie en waterschappen blijft onveranderd en het regeringsbeleid blijft onverkort gericht op effectuering van het in de Waterschapswet verankerde decentralisatiebeginsel.

Voorkomen moet worden dat het toekomstige middenbestuur zo versnipperd raakt dat er problemen ontstaan tussen de provincies en de waterschappen. Wat betreft de toename van het aantal interprovinciale toezichtrelaties en de mogelijke gevolgen van het meer operationele karakter van een provincie-nieuwe-stijl ga ik er vooralsnog van uit dat hiervoor door een goed gebruik van reeds bestaande wettelijke mogelijkheden en het maken van goede afspraken oplossingen voorhanden zijn.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I. J. W. de Graaff-Nauta